

Normalisatie

Uit

Maria Montessori

Het Brein van het Jonge Kind

Amsterdam 2019

Hoofdstuk 19

De bijdrage van het kind aan de maatschappij

In 2019 verscheen bij de Montessori-Pierson Publishing Company onder de titel Het Brein van het Jonge Kind een nieuwe uitgave van het boek dat tot dan in het Nederlands Aan de basis van het Leven, De Absorberende Geest heette. In dat boek gaat het negentiende hoofdstuk over Normalisatie. Ik heb hier een paar citaten uit dit hoofdstuk bij elkaar gezet. Ik denk dat Normalisatie voor Maria Montessori het Opvoedingsdoel van haar opvoeding was. En ik denk dat dit nog steeds zo is. Vandaar deze samenvatting.

"In figuur 12 zien we aan de rechterkant de verschillende karakteristieken van onsociale kinderen zoals wij ze kenden. We zien afwijkingen en remmingen die zijn afgebeeld door uitwaaiende lijnen. De middelste, dikke, loodrechte lijn symboliseert de concentratie op één punt; het is de lijn van het normale. Zijn de kinderen in staat zich te concentreren, dan verdwijnen alle lijnen rechts van de loodrechte lijn en er blijft slechts één type dat de karakteristieken vertoont die zijn uitgebeeld in de uitwaaiende lijnen links. Het wegvallen van alle oppervlakkige

kenmerken gebeurt wanneer het kind zich beweegt langs de hoofdlijn van zijn functioneren. En wel met zijn gehele persoonlijkheid. Zo komt het normale wezen tot stand."

"Dit verschijnsel heeft zich herhaaldelijk voorgedaan in mijn scholen bij kinderen uit verschillende sociale klassen, rassen en beschavingen.

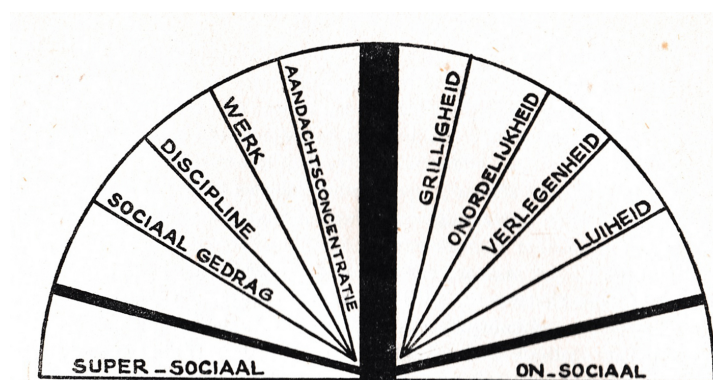

Fig. 12. Kenmerken van het normale kinder karakter en de afwijkingen ervan

Het is het meest belangrijke resultaat van mijn hele werk.

De overgang van de ene toestand naar de andere komt altijd na werk waarbij concrete voorwerpen gehanteerd werden. Werk waar geestelijke concentratie aan te pas kwam."

"Dit psychologisch verschijnsel dat herinnert aan de genezingen bij volwassenen die verkregen worden met psychoanalyse gaven wij een naam met een technische term: normalisatie."

“Normalisatie komt door ‘concentratie op werk dat het kind interesseert’. Daarom moeten in de omgeving de motieven om te handelen aanwezig zijn die dit verschijnsel kunnen opwekken. De voorwerpen moeten gebruikt worden op de manier waarvoor ze bedoeld zijn waardoor ook een geestelijke orde ontstaat. Het hanteren van de voorwerpen moet nauwkeurig zijn, om te leiden tot coördinatie van zijn bewegingen.”

“Geestelijke orde en coördinatie van bewegingen geleid door wetenschappelijke normen bereiden de weg voor de concentratie. En heeft concentratie eenmaal zijn plaats veroverd dan “Bevrijdt zij het handelende kind” en brengt hem ertoe zijn afwijkingen te genezen. We zeggen ‘concentratie’ en niet zomaar ‘ bezig zijn’. Want als kinderen van het ene naar het ander wippen zullen zij - ook al gebruiken zij de dingen op de juiste wijze - niet tot herstel van hun defecten komen. De persoonlijkheid moet zich langdurig wijden aan de bezigheid. Het essentiële van het werk is om het soort belangstelling op te wekken dat maakt dat het kind zich er met zijn hele persoonlijkheid aan overgeeft. ”

“Alleen de ‘genormaliseerde’ kinderen komen, geholpen door de omgeving, tot die buitengewone prestaties in hun ontwikkeling: De spontane discipline, de voortdurende vreugdevolle werkzaamheid, het sociale gevoel van anderen te begrijpen en te helpen. Wat zo’n verwondering gewekt heeft.

Werkzaamheid naar ‘vrije keuze’ van de bezigheid wordt de blijvende manier van leven van de kinderen. De genezing is de toegang tot een nieuw soort leven.

Het belangrijke kenmerk is steeds weer hetzelfde. Het is ‘aan het werk gaan’. Interessant werk, vrij gekozen dat het in zich heeft dat je je erop concentreert zonder dat je ermoe van wordt.”

“Om die ontwikkeling te helpen zijn ‘gewone voorwerpen’ niet geschikt. We moeten een omgeving organiseren met een progressie in de belangstelling. Het resultaat is een opvoedings- en onderwijsmethode gegrond op de psychologie van de kinderlijke ontwikkeling.”

“In mijn scholen wordt niet alleen het karakter gesterkt maar ook de intelligentie die bijna onverzadigbaar lijkt in zijn speuren naar kennis.

Men zou geneigd zijn te zeggen dat de kinderen oefeningen voor het geestelijk leven uitvoeren: zij hebben de weg van opgang en vervolmaking gevonden.

Hun werk doet in zijn ontwikkeling denken aan gedachten die te vinden zijn in het boek van de wijsbegeerte van India: De Gita. “Het geëigende werk vinden dat is het belangrijke. De geest behoeft een werk dat steeds voortgaat. Innerlijk bezig te blijven met gezonde werkzaamheden is een geestelijke oefening. De geest die rust in niets doen laat de duivel binnen. De mens die het ledige gemak zoekt, leeft niet geestelijk.”

En het verklaart ook het gezegde van Gibran:¹ “Werk is zichtbaar gemaakte liefde.” “

¹ Kahlil Gibran *The Prophet*. Heinemann, London en Knopf New York, 1948 bladzij 33 [M.M.]
Kahlil Gibran (1883 – 1931) was een Libanees-Amerikaans schrijver en kunstschilder. [F.K.]